

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
s celo leto 3 gld. — kr.
pol leta 1 „ 60 „
četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v škofljsk.
poslopju (Bischofshof).
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

**Za oznanila se pla-
čuje** od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Novo leto 1878.

Včakali smo se novega leta 1878. Mnogo smo si drug drugemu čestitali in želeli veselo, srečno in boljše leto. Se bodo li te želje uresničile? Bodo li nam prisijali boljši časi? Prerokovanje se je razneslo, da bodo za letom 1877 nastopili boljši dnevi! Na mnogo strani se utegne to uresničiti. Turškim kristijanom na primer se bližajo po iztrebljenju turškega 500letnega nasilstva gotovo boljši časi. Najslabša svoboda je za vsak narod boljša od najtežje sužnosti. Mogoče je, da se tudi pri nas v Avstriji reči vkrenejo na boljšo plat. Rečemo pa nalašč, da je to pri nas mogoče, če ravno še precej neverjetno. Vendar najbolj neverjetno se pa hoče zdeti, da bi nastopili kmalu za vse evropske narode sploh in obče boljši časi. Uzrokov temu je dovolj in le preveč!

Nastop boljših časov je odvisen od Boga pa tudi od ljudi. Če Bog hiše ne stavi, zastoj se trudi, ki njo zidajo; če Bog ne blagoslovi naših njiv, gor, živali itd. ne bodo uspeha imela naša prizadevanja. Tako uči vera in skušnja. Toda na blagoslov božji se nam je zanašati, če se ga vredne delamo, če se sami poboljšamo. Zato rečemo: boljših časov solnce nam bode prisijalo gotovo, kadar se bodo ljudje resnično začeli poboljševati v нравnem ali moralnem oziru. Da bi pa ljudje na kaj takega v ogromni večini resnobno mislili, tega ne bo trdil niti največji hvalivec sedanje dobe. Marveč žalostne skušnje kažejo, da postajajo še le vedno bolj hudobni, grabljivi, krivični, nepošteni, ošabni, nesramni in neverni. Pomnoženo število vsakovrstnih hudobij, zločinov nam to neovrgljivo spričuje. Gledé moralčnega ali poštenega zadržanja lezejo evropski narodi nazaj, in torej ni pričakovati boljših časov, tudi v političnih razmerah ne. Kajti navadno politične zadeve niso boljše od moralčne vrednosti narodov. Sprideno ljudstvo voli navadno spridene poslance in si je torej večidel samo krivo, če zdihuje pod nepopoljnimi političnimi naredbami. Boljše tedaj bo, če se sami v нравnem oziru poboljšamo. To pa je le z

pomočjo prave krščanske vere mogoče in torej imamo vsak sveto dolžnost, če hočemo svojemu narodu priboriti boljših časov, da mu varujemo in krepimo versko prepričanje in tako sodelujemo na zboljšanje njegovega нравnega zadržanja in stanja. Brezverni narodi propadejo, verni se ohranijo. To nam spričuje zgodovina celega sveta, rusko-turška vojska pa iz nova potrjuje.

Pri zapadnih evropskih narodih je vera otrpnila, postali so moralčno sprideni in mehkužni, večnim revolucijam predani ter so se celo z divjim Turkom pogodili, ga zagovarjali in branijo. Zato se je pa vzdignolo novo, krepko v Kristusa in sv. križ verujoče slovansko ljudstvo, velikanski ruski narod, zoper Turka, da zatre v Evropi slednjo mohamedansko državo. Res velikanskih in veličastnih zgodovinskih dni smo se učakali. Petstoletni sedež sultanov v Carigradu se trese, bliža se trenutek, ko bo polumesec vržen raz strehe sv. Sofije in se ta prekrasna stavba zopet spremenila v krščansko hišo božjo; veliki slovanski narod, do sedaj od drugih nadkrilen, stopa polagama, vendar mogočno in veličastno na zgodovinsko prizorje. Evropa bo kmalu priznala, da njeno dobro polovico posedajo slavni sinovi matere Slave! Mnogo izmed sicer vrlih katoličanov se pa tega močno boji. Pravijo: „razkolni Rusi v zvezi z lutrovskimi Prajzi bodo katoliško vero zatrli ali vsaj njeno razširjanje ovirali“. Maloverneži! Kaj pa delajo zapadni, katoliški narodi z sv. Cerkvijo? Ali nje ti ne preganjajo? Ali niso katoliški Italijani tisti, ki so papeža Pija IX. njegovih dežel oropali in ga držijo v Rimu toliko kakor zaprtega? Ali ne razsaja po vsej zapadni Evropi novi antikrist in ajd, bogatajstvo freimaurerstvo? Ne, ni treba ne Rusov pa ne Prajzov, da bi sv. katoliško Cerkvo zatrli. V to bi zapadni katoliški narodi bili dovolj močni in voljni sami, tudi bi nje ne obranil obstanek turškega barbarstva, če bi ona bila zgolj človeška naprava. Toda sv. Cerkva je delo božjih rok, Sin božji, Jezus Kristus, njeni ustanovitelj in hranitelj do konca sveta. Zato nam, vernim in zgodovino krščanskih stoletij poznav-

jočim ljudem, napredovanje slovanskih, če prav še sedaj razkolniških, narodov nikakor ne ruši vere v sv. katoliško Cerkev, v njeni nebeški poklic in konečno zmago, velikoveč mogočno uživlja in krepi. V 5. stoletju so tudi severni, deloma krivoverni narodi, Gotje in Longobardi, sv. Cerkvi z uničenjem žgali. Toda svet je ondaj zaslutil prst božji. Tuji narodi so bili vsi sprejeti v edinost sv. katoliške Cerkve, ki jih je potem pripeljala do sijajne omike, katero ves svet občuduje. Tudi slovanski narodi bodo ob svojem času začeli popraševati, kde je sv. Peter, in ni dvomiti, da ga bodo našli. In v to ime pozdravljamo z veseljem zelovažno leto 1878.

Vabilo v družbo sv. Mohora za l. 1878.

Po odborovem sklepu so udom družbe sv. Mohora prihodnje leto namenjene sledeče knjige: 1. „Slovenski Goffine“ — t. j. razlaganje beril in evangelj ob nedeljah, ob Gospodovih in Marijinih praznikih, ob godovih svetnikov in svetnic božjih in ob raznih drugih cerkvenih priložnostih z dotičnimi krščanskimi nauki. Po malokteri knjigi so družbeniki toliko popraševali, kakor ravno po: „Slov. Goffine-ta“; zato si je odbor v svesti, da bode z izdavanjem tega dela ustregel občni želji. Knjiga bode obsegala 56 tiskanih pol; razdeljena je v štiri snopiče, vsak v obsegu 14 tiskanih pol, tako, da bodo udje v štirih letih dobili celo knjigo v roke. Č. g. pisatelj L. Ferčnik, dekan v Zabnicah, kateri je na odborovo prošnjo priredbo knjige prevzel, osnove dosedanjega „slov. Goffine-ta“ bistveno ni spremenil, vendar pa je razlago in nauke vse skozi popravil in razširil. 2. „Potovanje v Rim.“ Spisal Jakob Gomilšak, pridigar pri sv. Antonu v Trstu. „Namen te knjige — pravi gosp. pisatelj — je, družbenike podučevati o glavnem in najimenitnejšem mestu krščanskega sveta, pomnožiti spoštljivosti do „svetega mesta Rima“ in ude potrditi v zvestobi in vdanosti do katoliške Cerkve.“ Potopis bode obsegal 10 tiskanih pol. 3. „Občna zgodovina.“ Spisuje g. profesor Josip Staré. Peti snopič, v obsegu 10 tiskanih pol, pripoveduje dogodbe srednjega veka do konca križarskih vojsk. 4. „Umni sadjerejec.“ Poduk, kako sadje pridelovati in ohranjati, sadna drevesa in sadje spoznavljati in razločevati; spisal g. Franc Kuralt, profesor na slov. kmetijski šoli v Gorici. Poduku bode vrstjenih 52 podob. 5. „Slovenske večernice“, XXXIV. zvezek v obsegu 8 tiskanih pol bode donášal obdarovane povesti, životopise, pesmi in druge kratkočasne spise. 6. „Koledar za leto 1878“ z imenikom vseh udov in raznovrstnim podučnim berilom v obsegu 13 tiskanih pol. Poverjenikom, ki naberó v svoji fari 50 ali več udov, se bode razun naročenih knjig poslalo po vrhu primerno število družbinah bukev iz prejšnjih let, da jih po svoji

razsodbi razdelé ali šolam, ali farnim bukvarnicam, kakemu društvu ali drugim podobnim zavodom.

Po tem načrtu si bode odbor prizadeval, da bode družba sv. Mohora tudi prihodnje leto rešila prevažno svojo nalogo v blagor in čast mile slov. domovine. Vi pa, dragi rojaki in rodoljubi! ki ste prepričani, da brez duševnega izobraženja narod ne najde prave poti do boljšega materijalnega stanja, ne odtegnite odboru veljavne svoje podpore, pomagajte zlasti družbinim poverjenikom, dekanjskim in farnim predstojnikom, pri nabiranju družbinah udov. Kjerkoli se Vam priložno zdi, priporočajte družbo, razložite ljudstvu njeni namen, povdarjajte njene koristi in prigovarjajte k obilnemu pristopu. Pri toliko neugodnih razmerah, ki dandanes stiskajo naš narod, bodi lepo cveteča družba sv. Mohora naša dika, naš ponos, naša tolažba!

Vse častite stare in nove družnike nujno prosimo, naj nikar ne zabijo, ob pravem času k družbi pristopiti in letnino poverjenikom oddati, da bo potem mogoče, vse doneske vsaj do petega marca z vpisovalnimi polami vred v Celovec odposlati. Letnina znaša 1 gl., dosmrtnina 15 gl. na enkrat, ali 8 gl. dvakrat v teku enega leta. Kdor prvičkrat v družbo stopi, naj pové, da je nov ud; imena naj se zapišejo razločno in sicer iz vsake fare zapored. Imena družnikov naj se pošiljajo z denarjem vred pod naslovom: „Družba sv. Mohora“ franko v Celovec do 5. marca 1878. Bukve se bodo razpošiljale meseca avgusta in septembra. Razpošiljatev je vravnana tako, da vsak ud svoje knjige vsaj do vseh svetih prejme. Knjige naj se sprejemajo kolikor mogoče po č. dekanjskih in farnih predstojnikih. Voznino za bukve mora pa vsak ud sam plačati čast. gosp. dekanjskemu in farnemu predstojniku. Bukve naravno po pošti naj prejmejo samo tisti družbeniki, ki jih po gori omenjeni poti dobiti ne morejo; letnini pa naj priplačajo še 20 kr. za kolek in razne stroške, ki jih taka pošiljatev družbi prizadeva.

Družbin odbor.

Gospodarske stvari.

Led in ledenice.

M. Sedanji čas je led za raznovrstne obrtnije zelo važna, za nekatere obrtnije pa, posebno za pivovarstvo potrebna reč. Zdravniki rabijo led za pomoček zoper razne bolezni, mesarji in krčmarji zabranjujejo ž njim, da se meso in druga jedila ne vsmradijo in zgnijejo, in da si ob hudi poletni vročini razne pijače hladijo. Vsaka umna gospodinja potrebuje dostikrat za sto in sto potrebnih reči led. Pa tudi za prostega kmetovavca je led stvar velike važnosti. Da puščamo na stran razne